

Використана література:

1. Комаров Е. И. Культура управления: измерение и изменение / Е. И. Комаров // Управление персоналом. – 2007. - № 3. – С. 23-34.
2. Тренев Н. Н. Стратегическое управление: учебное пособие для вузов / Н. Н. Тренев. – М. : ПРИОР, 2009. – 288 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ БЮДЖЕТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*Хоменко В.В., студентка 6 курсу спеціальності «Адміністративний менеджмент»
Національного фармацевтичного університету*

Сучасний бізнес дуже динамічний і висуває жорсткі вимоги для функціонування підприємства. Посилання конкуренції призводить до зниження отриманого прибутку. Вже не можна приймати рішення, ґрунтуючись лише на інтуїції і особистому уявленні про положення справ. Щоб утримати досягнуті позиції, менеджери вимушені використовувати нові технології управління. Для оптимізації процесу ухвалення управлінських рішень, для оцінки можливих наслідків цих рішень на підприємствах стали впроваджувати бюджетування.

Бюджетування - це технологія фінансового планування, обліку і контролю доходів і витрат, що отримуються від бізнесу на всіх рівнях управління, що дозволяє аналізувати прогнозовані фінансові показники і управляти за їх допомогою ресурсами (насамперед фінансовими як окремого бізнесу, так і компанії в цілому) [5, С. 31].

Фінансове планування і бюджетування тісно переплітаються між собою. Обидва види планування забезпечують інформацією своїх споживачів, визначають її склад і зміст. Взаємодія між фінансовим плануванням і бюджетуванням досягається на основі наступності та комплексного використання інформації, єдності норм і нормативів.

Бюджети мають безліч видів і форм; окремі бюджети, що характеризують проміжні операції (закупівля сировини і матеріалів, бюджет виробництва тощо), можуть нести інформацію тільки про витрати або тільки про доходи (бюджет продажів,) а укрупнені бюджети (бюджетний звіт про прибутки і збитки, бюджет грошових коштів) показують як витрати, так і доходи організації. [4, С. 162].

Впровадження бюджетування допомагає створити цілісну і досить ефективну систему управління. Дуже важливим є те, що створення системи бюджетування вимагає інтеграції управлінських та інформаційних технологій, що призводить до підвищення ефективності управління.

Роль і місце бюджетування в загальній системі фінансового планування досить повно характеризуються функціями бюджету. Так, І.Т. Балабанов виділяє чотири функції бюджетування: планування, координування, стимулювання і контроль [1, С. 98].

А.Д. Шеремет до вищевказаних функцій бюджету додає ще дві: оцінка ефективності роботи підприємства та навчання менеджерів [6, С. 73].

При цьому в кожній компанії можуть бути свої функції бюджетування в залежності, як від об'єкта фінансового планування, так і від системи фінансових і не фінансових цілей. У кожній компанії як управлінської технології бюджетування може переслідувати свої власні цілі і використовувати свої власні кошти, свій власний інструментарій [5, С.125].

Ключова мета бюджетування - забезпечення виробничо-комерційного процесу необхідними як за обсягом, так і за структурою грошовими ресурсами. Розробка бюджетів надає кількісну визначеність обраним перспективам діяльності фірми [2, С. 174].

При розробці бюджетування необхідно визначити принцип його організації: «знизу вгору» або «зверху вниз». При організації планування за принципом «зверху вниз» всі бюджети розробляються на вищому рівні управління (фінансовою службою або за допомогою консалтингових фірм), а потім структурні підрозділи нижчого рівня отримують різні завдання.

При організації планування за принципом «знизу вгору» керівники компанії запитують

дані з окремих підрозділів для складання ними своїх бюджетів, а потім обробляють і консолідують отримані дані [5, С.48].

Бюджетування як управлінська технологія потребує певного апарату управління. Для невеликої фірми цей апарат можна звести до однієї посадовій особі. У великій компанії управління процесом бюджетування вимагає створення спеціалізованих підрозділів і служб, а також розробку механізмів координації їх діяльності [3, С. 211].

Постановка системи бюджетування законодавчо і нормативно не регламентується державними органами. У цьому зв'язку формати і форми бюджетів, а також регламент їх розробки, затвердження, реалізації та контролю затверджуються керівництвом самого господарюючого суб'єкта.

Бюджетний регламент складається окремо по кожній стадії бюджетного циклу. Для розробки бюджетного регламенту необхідно визначити бюджетну систему компанії відповідно до її фінансовою структурою або відповідальністю за складання конкретних бюджетів структурних підрозділів різного рівня.

Отже, організація системи бюджетів на підприємстві дозволяє збільшити ефективність використання грошових коштів, а також підвищить рівень ліквідності та платоспроможності підприємства, поліпшить його фінансову стійкість.

Використана література

1. Балабанов И.Т. Финансовый анализ и планирование хозяйствующего субъекта.
2. Добровольский Е., Карабанов Б., Боровкоа П., Глухов Е., Бреслав Е. Бюджетир– 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 208 с.
3. Бочаров В. В. Коммерческое бюджетирование СПб.: Питер, 2003. – 368с.
4. Дугельный А. П., Комаров В. Ф. Бюджетное управление предприятием. Учеб.- практ. пособ. – 2-е изд. М.: Дело, 2004. – 432 с.
5. Хруцкий В.Е., Гамаюнов В.В. Внутрифирменное бюджетирование. М.: Финансы и статистка, 2007. – 218 с.
6. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С. Методика финансового анализа. - М.: ИНФРА - М, 2001. – 309 с.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*Шеремет В.М., студентка 4 курсу спеціальності «Економіка підприємства»
Національного фармацевтичного університету*

Трансформація економіки України під впливом ринкових механізмів виділила як окрему самостійну функцію держави - забезпечення її економічної безпеки як з позиції інтересів власників, так і складної сукупності національних інтересів.

На сьогодні, в умовах розвитку ринкового середовища, в українських реаліях дедалі більшого значення набувають питання безпеки бізнесу, що є одним з обов'язкових чинників підтримання усталеності економічного та соціального розвитку країни, підвищення її обороноздатності, виключення або мінімізації ймовірності виникнення соціальних, трудових, міжнаціональних та інших конфліктів, що загрожують безпеці держави.

Мета даної роботи полягає у вивченні сутності поняття системи економічної безпеки підприємства.

Суть економічної безпеки підприємства полягає у такому стані його економічної системи, який може бути охарактеризовано збалансованістю, стабільністю і стійкістю до негативного впливу будь-яких загроз, її здатністю забезпечити на основі своїх власних економічних інтересів стійкий й ефективний розвиток. До складу економічної безпеки підприємства включено такі підсистеми: фінансова, внутрішньо-економічна, зовнішньоекономічна (економіка зв'язків підприємства з зарубіжними підприємствами) і соціально-економічна.

Слід відзначити, що стосовно визначення самого змісту поняття «економічна безпека